

<http://www.arianafghanistan.com>

۲۰۱۶/۱۱/۱۶

عارف عباسی

افغانستان حالا بیشترین مهاجرین خود را پس می گیرد

منبع: نیویارک تایمز، نویسنده: Rod Nordland راد ناردلند

مترجم: عارف عباسی

تبصره مترجم:

وطندار عزیز!

هر ورقی را که بر می گردانیم قصه سرای اندوه بی پایان ملتی است که از ده ها سال بدینسو از دست خود و بیگانه ظلم کشیده و رنج بی حساب دیده. رؤیای مضطرب، و همناک و وحشتناکش را هرگز صبح آرامش، سرور و شادمانی در قبال نیست. هر مکتب و هر طریقی با آفرینش سراب های تخیلی فریض داد و برایش مصیبت آفرید. قلم زن روزگار تقدیرش را با خون و آتش نوشت، اهریمن جنگ، ظلم، استبداد ویرانی و خون ریزی حکمروای این قلمرو گردیده صلح، آرامش، محبت و هم نوعی جزء تخیلات و افسانه ها شد.

در ظرف ۱۴ سال گذشته بار ها هیئت های مختلف از جانب افغانستان به دو کشور همسایه (ایران و پاکستان) سفر نموده و در مورد مهاجرین افغان مذاکراتی داشتند و جانب افغانی آگاهانه موقف هردو کشور را در برابر ورود سیل آسای پناه گزینان، غیر قانونی می دانستند ولی بجای اتخاذ تدابیر اساسی و سازنده در داخل کشور برای عودت مهاجرین بدون اسناد رسمی به ترحم های ناپایدار و متغیر و وعده های موقتی مقامات پاکستانی و ایرانی دل خوش نموده برای کوتاه مدتی چاره ساز می یافتند؛ در حالی که خوب می دانستند که روزی خواهی نخواهی این دست شکسته امیل گردن افغانستان شدنی است.

عقد قرار داد با جامعه اروپایی مبنی بر توافق بر گشت ده هزار مهاجر قبول نا شده افغان در اروپا در برابر گرفتن کمک های اقتصادی، عملی بود تعجب آور، خلاف اساسات حقوق بشر، استثنایی و ظالمانه بدون اندک ترین توجه به حال افغان آواره. مگر درین عالم پر آشوب و جنگ چه بحیث عامل آوارگی، فرقی را میان مهاجر افغان، سوریایی، عراقی و افریقایی نزد اروپا خلق نماید؟ به یقین کامل بخشی از این کمک ها در راه فراهم آوری تسهیلات لازم برای عودت کنندگان تخصیص داده نمی شود.

آرزو ندارم قاصد اخبار دلگیر و حزن انگیز باشم و یا انتقاد غیر مسئولانه نمایم ولی این مضمون نیویارک تایمز گویای احوال است و یک فاجعه دیگر بزرگ بشری را بازگو می کند.

متن ترجمه:

سمر خیل- افغانستان: افغانستان کشوری است که امسال بیشترین تعداد مهاجرین افغان را با مقایسه با مجموع ممالک اروپایی و جنوب آسیا پس می گیرد. این فقط افغانستان خواهد بود.

به قرار تخمین مسئولین امور تا اواخر امسال در حدود ۱،۵ میلیون مهاجر به افغانستان عودت می نماید که مشتمل بر عده ای اند که جبراً اخراج گردیده و شمار دیگری که قانوناً بحیث مهاجر ثبت شده اند.

باز گشت کنندگان جمعیتی از افغان هایی اند که از اروپا بر می گردند و موفق بگرفتن پناهندگی نشده، به اساس امضای موافقتنامه حکومت افغانستان با جامعه اروپایی دوباره به وطن می آیند و تعداد کثیر دیگر جبراً از ایران و مخصوصاً از پاکستان اخراج گردیدند. ملل متحد رقم باشندگان را در پاکستان به ۱،۳ میلیون تخمین نموده علاوه بر ۷۰۰۰۰۰ مهاجر ثبت نشده و بدون اسناد قانونی.

مهاجرین افغان می گویند رویه خشونت بار، تحقیر آمیز و تبعیضات گوناگون مقامات پاکستانی به هیچ وجه قابل تحمل نیست؛ پاکستان با قاطعیت ۱۵ ماه نومبر را بحیث ضرب الاجل برای افغان ها تعیین نموده که باید تا این موعد اسنادی چون پاسپورت اخذ نموده ویزه اقامت گیرند، کاری که در پاکستان نا ممکن است، حکومت پاکستان اخطار صادر نموده که بعد از ختم موعد معینه مهاجر افغان در صورت عدم ارائه چنین اسنادی، محبوس و اخراج می گردد که خود عامل فزونی تعداد عودت کنندگان تاختم این ماه (نومبر) است.

برای غلام الله که صاحب ده اولاد بوده و همه در پاکستان شامل مکتب اند و یکی از پسرانش با دختر پاکستانی ازدواج نموده چاره ای جز بیرون شدن از پاکستان نماند، یک روز عسکر پاکستانی همراه با سگی داخل خانه وی گردید و برای اخراج اخطارش داد.

«من به پاکستان برای حفظ، شرف، کرامت و دین خود پناه آوردم، ولی دیگر عزت و شرفی در پاکستان نمانده و اردوی پاکستان برایم ۱۵ روز مهلت داد که پاکستان را ترک کنم» غلام الله فعلاً در یک کمپ در حوالی شهر جلال آباد بسر می برد.

رسمی و یا غیر رسمی تعداد کثیری افغانها از ده ها سال باین طرف در خارج مملکت زندگی می نمایند، آنهایی که اراده بازگشت نمودند خود را در اوج شدت جنگ داخلی بعد از سال ۲۰۰۱ یافتند، باعودت ایشان نقشه مناطق و ترکیب ساکنین و نفوس هر شهر تغییر می یابد، با ایجاد کمپ ها و خیمه زار ها و ساختار شهرک های کلبوی بدوی در جوار شهر های کلان قبلاً مشکلات بس عظیمی آفریده بود.

«لارنس هارت» آمر نمایندگی بین المللی مهاجرین در کابل گفت که عودت مهاجرین از پاکستان و ایران و تعداد دیگری از اروپا خود عامل ایجاد طوفانی بر توانمندی حکومت است که با این موج مقابله نموده و جوابگو باشد. مؤسسات کمک دهنده برای رفع نیازمندی های چنین تعداد روز افزون و این سیل بازگشت کنندگان که بر جمعیت بیجا شدگان کنونی می افزایند و در کمپ های فقیرانه مزدحمی زیست نموده اند که تدارکات مالی ندارد.

«هارت» به ارتباط بی جا شدگان داخلی می گوید که این یک رقابت غربت و بینوایی است و نو واردین بیجا شدگان قبلی را آسیب بیشتر رسانیده در فقر مزید قرار می دهد.

در داخل افغانستان جنگ با طالبان ساکنین مناطق غیر مصون را مجبور به ترک مأوا نموده و به قرار احصائیه دفتر مهاجرین و عودت کنندگان در دو ماه گذشته بیش از ۶۰۰۰۰۰ نفر تارک مناطق زیست خود شده اند که

این رویداد رقم قبلی ۱،۲ میلیون بیجا شده داخلی را به ۱،۸ میلیون بالا برده. بدین معنی که مجموع بی جا شدگان داخلی و عودت کنندگان بیرونی به ۳ میلیون نفر می رسد که افغانستان ابداً تجربه نکرده و با چنین مشکلی روبرو نبوده. بعضی ها اصلاً جایی برای رفتن و بود و باش ندارند و در قصباتی که فعلاً مزدم است جاگزین شده و یا برای خود قصابات سیاروی در کنار قصابات مزدحم بنا می نمایند. و اقلیتی دوباره به مناطق اصلی خود می روند جا هایی را که قبلاً در اثر جنگ ترک کرده بودند.

افزون بر این معضلات که در ماه های اخیر تبارز نمود عودت ده ها هزار افغان از اروپا است که واجد شرائط پناهندگی نگردیدند. در سال جاری ناروی ۴۴۲ افغان را اخراج که بیشتر از نصف آن جبراً اخراج شدند. جرمنی ۲۹۰۰ افغان را داوطلبانه دوباره فرستاد. در اوائل ماه اکتبر جامعه اروپایی توافقنامه را با حکومت افغانستان به امضاء رسانید که به اساس آن ارسال دوباره ده ها هزار افغان که درخواست پناهندگی شان قبول نشده به افغانستان است که به نام اعلامیه مشترک راه به جلو است. منتقدین می گویند که جامعه اروپا این اخراج را جزء شرائط تداوم کمک های اقتصادی خود برای افغانستان گردانید. حتی موافقه شد که یک ترمینل اضافی در میدان هوایی برای اجرای امور عودت کنندگان از اروپا اعمار گردد. اکثریت عودت کنندگان چندین دهه را در مملک پناه دهنده سپری نموده و بعضی در همان ممالک متولد و حالا فرزندان خود را دارند.

خانم «مایا امراتونگا» مدیر دفتر کمیشنر عالی مهاجرین ملل متحد در افغانستان می گوید «مشکلی به این پیمانہ را به یاد ندارم». وی قبلاً در پاکستان ایفای وظیفه می نمود می گوید «ما با نفوسی سرو کار داریم که افغانستان را در سالهای ۱۹۸۰ ترک نموده اند و فعلاً این مملکت را نمی شناسند».

روزانه قطار های لاری ها با محموله ۱۵ فـت بلندی شامل اساس البیت عودت کننده با اطفال، چوب سوخت و یک و یا دو رأس گاو از بندر تورخم عبور نموده در مرکز باز یافت پرداخت کمک نقدی، در سمر خیل قریب شهر جلال آباد توقف می نمایند، این مرکز توسط دفتر مهاجرین ملل متحد ایجاد گردیده.

روزانه در حدود ۴۰۰ خانوار مهاجر در این مرکز مراجعه نموده طوری که از نامش پیدا است هر خانوار مهاجر ۴۰۰ دالر کمک می شوند که ما یحتاج شش ماه شان را تکافو کند.

برعکس در طول سال ۲۰۱۴ مجموعاً ۴۶۷ خانوار به این مرکز مراجعه نمودند، مگر با تیره شدن روابط بین افغانستان و پاکستان در ماه جون حکومت پاکستان سیاست حقارت بار، خشن و تبعیضی را علیه مهاجرین افغان ازدیاد بخشیده آن ها را مجبور به اخراج نمود.

به قرار اظهار احمد ولی منتظم مرکز مهاجرین «اگر تعداد بازگشت کنندگان به همین پیمانہ ادامه یابد شاید تا ماه های جولای و اگست سال آینده افغانی در پاکستان باقی نماند».

مهاجرین اظهار می دارند که خرابی مناسبات مملکتین در تابستان امسال موجب اتخاذ تصمیم اهانت آمیز و رویه های خشن و نا مناسب پاکستان در برابر افغان ها گردید. در میان جمعیت کثیری باز داشت شدگان «شریت گل» صاحب دو چشم افسانوی زن افغان است که شهره جهان گردید و عکسش به نام «دختر افغان» در پشتی مجله نشنل جنو گرافی در سال ۱۹۸۵ چاپ شد که زیبایی و اسرار این نگاه درمحرار توجه جهان قرار گرفت. (که در فروغ و عمق آن نگاه معصومانه، دلفریب و سحر آفرینش میتوان درد ها و غصه های افغان را خواند. مترجم).

هیچ افغانی به این خیال که افغانستان مأمون و محفوظ و مصئون است پاکستان را ترک نمی کند، بلکه خشونت، اهانته و تبعیضات مقامات حکومتی پاکستان در برابر افغان ها دلیل عمده محسوب می گردد.

قانون بین المللی پاکستان را متعهد می گرداند که به مهاجرین ثبت شده رسمی اجازه اقامت بدهد اکثریت آنهایی که داوطلبانه عودت می کنند در واقعیت، امر خوش به رضا و داوطلبانه نیست، وقتی که پای تعزیرات، تبعیضات، تخویف، تحقیر، بازداشت و به ناحق به محاکم کشاندن و رشوه ستانی رسمی در میان بود دلیلی برای پائیدن باقی نمانده و افغان مجبور به عودت می گردد. این سخنان محمد اسمعیل آمر دفتر مهاجرین ملل متحد در جلال آباد است.

شقی الله (شاید نام اصلی اش شفیق الله باشد. مترجم) ۴۶ ساله در زمان تجاوز نظامی شوروی افغانستان را در سن ۱۷ سالگی ترک کرد، ماه گذشته با دو زن و ۲۰ اولاد (عقل غریب طور دیگری نمو می کند - مترجم) به سنین ۶ ماهه الی ۲۸ ساله که همه در پاکستان دنیا آمده اند عودت کرد. در سمر خیل برای دریافت تقاوی نقدی قبل از رفتن به جلال آباد توقف نمود. وی می گوید که فرزندانش در مسکن فعلی همه افسرده و غمگین اند چه در پاکستان مکتب می رفتند و دوستان داشتند و برای شان همه چیز آن جا بود. در این جا بیگانه اند.

شفیق الله خوش طالع بود که بحیث ملا در کمپ نو واردین استخدام شد.

مهاجرین بدون اسناد رسمی و ثبت شده و فقدان اسناد لازم بحیث مهاجر و لو که ده ها سال را در خارج گذرانیده اند مستحق کمک نقدی در هنگام عودت شناخته نمی شوند و حالت شان به مراتب ابتر و پریشان تر از دیگران است که قرار محاسبه دفتر مهاجرین ملل متحد این قشر ۴۰ فیصد عودت کنندگان را می سازد.

هر خانوار عودت کننده ۵۰۰ دالر کمک نقدی و بعضی تسهیلات دیگر را دستیاب می نماید اما روی هم رفته مؤسسات مربوطه در کمبود منابع مالی برای کمک به عودت کنندگان مواجه است.

به جز کمک نقدی که برای بعضی میسر است عودت کنندگان نادر و بی نوا به وطن باز می گردند و وعده های اعطای زمین از طرف حکومت به این زودی ها جامه عمل نخواهد پوشید. در حالی که بی جا شدگان داخلی سالها است که منتظر گرفتن زمین اند.

خانم «امرا تونگا» می گوید که ملیون ها انسان در حرکت اند و این در زمانی صورت می گیرد که زمستان قریب الورود یک آزمون مرگ و زندگی برای بسی است.

منابع مالی ممالک کمک دهنده بخاطر بحران جهانگیر مهاجرت محدود تر می گردد.

پایان